

**KALĖJIMŲ DEPARTAMENTAS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJOS**

Biudžetinė įstaiga, L. Sapiegos g. 1, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 271 9003, faks. (8 5) 275 2778 / 271 9007, el. p. kaldep@kaldep.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 288697120

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai
El. p. rastine@tm.lt

**IŠVADA
DĖL KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖS**

2016-09-13 Nr. 15-3489

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. spalio 8 d. nutarimu Nr. 1601 „Dėl Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybos direktoriaus 2011 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 2-170 patvirtintomis Valstybės ir savivaldybės įstaigų veiklos sričių, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymo rekomendacijomis ir Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje tvarkos aprašu (toliau – Aprašas), patvirtintu Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktoriaus 2016 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. V-110 „Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2016 m. III ketvirtį atliktas korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – Kalėjimų departamentas) ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje. Analizuotas 2015-07-01 – 2016-06-30 laikotarpis.

Korupcijos pasireiškimo tikimybę nustatė Kalėjimų departamento Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo darbo grupė (toliau – grupė). Nustatydama korupcijos pasireiškimo tikimybę, grupė išanalizavo suėmimą ir bausmių vykdymą reglamentuojančius teisės aktus ir kitus teisės aktus, susijusius su Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės veikla.

Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymas Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose ir valstybės įmonėje atliktas, užpildant Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje klausimyną, vertinant Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės vidaus teisės aktus (Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės direktorių įsakymus, įsakymais patvirtintas tvarkas, aprašus ir taisykles, Kalėjimų departamento ir jo padalinių nuostatus, pareigybių aprašymus, reglamentuojančius Kalėjimų departamento darbuotojų funkcijas, uždavinius, kontrolę ir atsakomybę, draudimus ir apribojimus darbuotojams, Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės padalinių nuostatus, pareigybių aprašymus, reglamentuojančius šių įstaigų darbuotojų funkcijas, uždavinius, kontrolę ir atsakomybę, draudimus ir apribojimus darbuotojams), sprendimų priėmimo tvarką, administracines procedūras, taip pat įstaigos veiklą susijusią su leidimų, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu bei apribojimu, taip pat Kalėjimų departamente ir jam pavaldžių įstaigų naudojamos tarnybos paslaptį sudarančios informacijos administravimą.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų – padaryto korupcinio pobūdžio nusikalstama veika.

Kalėjimų departamente ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo padaryta korupcinio pobūdžio nusikalstama veika, tačiau buvo gauta informacija apie galimai daromą korupcinio pobūdžio nusikalstamą veiką Vilniaus pataisos namuose, kuri buvo perduota šiai įstaigai ir toje įstaigoje buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas.

Vilniaus pataisos namai:

Nagrinėjant gautą dokumentinę medžiagą, buvo nustatyti darbuotojo nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 2 d. požymiai, dėl kurių įstaigoje pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 07-0-00006-15. Piktnaudžiavimas tarnyba siekiant turtinės ar kitokios asmeninės naudos yra korupcinio pobūdžio nusikalstama veika. Siekiant nepakenkti išsamiam ikiteisminio tyrimo atlikimui bei daromos nusikalstamos veikos atskleidimui ir užkardymui, vadovaujantis Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso 177 str., ikiteisminio tyrimo duomenys neskelbtini iki bylos nagrinėjimo teisme. Ikiteisminio tyrimo metu nustatyta, kad Sveikatos priežiūros tarnybos gydytojas odontologas, dirbdamas Rasų g. 8 ir Sniego g. 2 sektoriuose Vilniuje, iš nuteistųjų, kuriems sveikatos priežiūros paslaugos yra valstybės laiduojamos (nemokamos), siekdamas sau turtinės naudos ikiteisminio tyrimo metu nustatytu laikotarpiu nuo 2014 m. sausio 6 d. iki 2015 m. birželio 15 d. rinko neteisėtas įmokas už tai žadėdamas suteikti geresnes negu pataisos namuose gali būti teikiamos, odontologo paslaugas. Įmokas gydytojui pervesdavo nuteistųjų artimieji į jo nurodytą banko sąskaitą.

Pravieniškių pataisos namai - atviroji kolonija:

Buvo atliekamas 2015-12-01 Kauno apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriuje pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 03-2-00881-15 pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 297 str. 1 d. ir 228 str. 2 d. dėl to, kad įstaigoje vykdant kriminalinę žvalgybą buvo gauta duomenų, jog Virginija Kriaučiūnienė, dirbanti įstaigos Administracijos reikalų skyriaus vyresniąja raštvede, turėdama leidimą dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“ ir būdama atsakinga už įslaptintų dokumentų išsiuntimą, galimai piktnaudžiauja tarnybine padėtimi, siekdama turtinės ar kitokios asmeninės naudos atskleidžia informaciją, sudarančią tarnybos paslaptį, kurią ji sužinojo dėl savo darbo, kitam asmeniui, kuris neturi teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, tačiau ikiteisminis tyrimas dėl nusikalstamos veikos, numatytos Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 2 d. nutrauktas nesurinkus pakankamai duomenų, kad V. Kriaučiūnienė piktnaudžiavo tarnybine padėtimi. 2016-06-27 Kaišiadorių rajono apylinkės teismo baudžiamuoju įsakymu V. Kriaučiūnienė pripažinta kalta padariusi nusikalstamą veiką numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 297 str. 1 d.

Marijampolės pataisos namai:

2016-03-22 atlikto tarnybinio patikrinimo metu nustatyta, kad 2016-03-09 apie 12.30 val. Apsaugos ir priežiūros skyriaus vyresnysis prižiūrėtojas Drąsius Večerskas pataisos namų uždarojoje zonoje vykdomo nuteistųjų pietų maitinimo metu iš kamerų tipo patalpoje Nr. 24 drausmines nuobaudas atliekančių nuteistųjų, kaip atlygį už tam tikrą pareigų neatlikimą (neišsamus nuteistųjų kratų atlikimas arba jų neatlikimas, leidimas kameroje rūkyti, leidimas perdavinėti tabako gaminius nuteistiesiems į kitas kameras) pro kameros langelį paėmė į laikraštį susuktus šokoladą „Pergalė – Dark Hazelnut“, 1 pakelį cigarečių „Marlboro Touch“, taip pat iš nuteistojo D. Jasiulevič paėmė 1 pakelį cigarečių „Marlboro“, t. y. piktnaudžiavo tarnyba. Šie aukščiau minėti daiktai buvo rasti uždarosios zonos pareigūnų tarnybinių ir virtuvės patalpų patikrinimo metu. Atsižvelgiant į D. Večersko įvykdytą tarnybinį nusizengimą, jam paskirta tarnybinė nuobauda – griežtas papeikimas, taip pat pareigūnas D. Večerskas perkeltas vykdyti tarnybą į pataisos namų apsaugą, kur jo tarnyba nėra siejama su tiesioginiu kontaktu su įstaigoje atliekančiais laisvės atėmimo bausmę nuteistaisiais.

Kauno tardymo izoliatorius:

2016-03-01 Kauno tardymo izoliatoriaus Apsaugos ir priežiūros skyriaus inspektorius Gediminas Urlikas, viršydamas savo įgaliojimus, perdavė suimtajam Nerijui Moncevičiui draudžiamus paštu siųsti daiktus. 2016-03-03 dėl minėto įvykio buvo pradėtas ikiteisminis tyrimas pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 2 d., o vėliau perkvalifikuotas į 228 str. 1 d. Minėtame ikiteisminiame tyrime įtariamuoju buvo pripažintas Gediminas Urlikas, kuris savo kaltę pripažino. 2016-06-06 nutarimu ikiteisminis tyrimas buvo nutrauktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos

baudžiamojo proceso kodekso 3 str. 1 d. 1 p., 94 str., 212 str. 1 d. 1 p., 214 str. 1 d., 216 str. ir nutarime nurodyta spręsti ar nebuvo padaryti drausmės pažeidimai. 2016-07-08 atlikus tarnybinį patikrinimą Gediminas Urlikas buvo atleistas iš tarnybos.

Alytaus pataisos namai:

1. 2016-01-18 apie 7.50 val. Alytaus pataisos namų Apsaugos ir priežiūros skyriaus prižiūrėtojas Ričardas Jurkevičius atvykęs į tarnybą neteisėtai, siekdamas turinės naudos, slėpdamas gabeno nuteistiesiems uždraustus turėti daiktus. 2016-01-18 Alytaus pataisos namų Kriminalinės žvalgybos skyriuje pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 02-0-00001-16 pagal nusikalstamos veikos požymius, numatytus Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 228 str. 2 d. (piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi, siekiant turinės ar kitokios asmeninės naudos). Taip pat pradėtas tarnybinis patikrinimas dėl galimo tarnybinio nusižengimo Alytaus pataisos namų Apsaugos ir priežiūros skyriaus prižiūrėtojo Ričardo Jurkevičiaus atžvilgiu (tarnybinis patikrinimas sustabdytas, kol bus priimtas sprendimas ikiteisminiame tyrime).

2. 2016-01-25 apie 9.30 val. Alytaus pataisos namų Apsaugos ir priežiūros skyriaus vyresnysis prižiūrėtojas Arūnas Macedulskas darbo metu turėjo ryšius su nuteistuoju, nesusijusius su tarnybinių pareigų atlikimu, t. y. Alytaus pataisos namuose dirbtuvėse, vienose iš patalpų nuteistajam Raimondui Liaukevičiui perdavė 10 cigarečių pakelių „NZ Gold“, pažymėtų Baltarusijos Respublikos nustatyto pavyzdžio banderolėmis. Alytaus pataisos namų direktorius 2016 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. P-66 A. Macedulskui skyrė tarnybinę nuobaudą – griežtą papeikimą. 2016-04-19 Alytaus apskrities vyriausiojo policijos komisariato Viešosios tvarkos skyriaus Prevencijos poskyryje priimtas nutarimas A. Macedulską nubausti pinigine bauda, vadovaujantis Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 163-2 str. 1 d. Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos direktorė Živilė Mikėnaitė 2016 m. balandžio 22 d. įsakymu Nr. P-95 Alytaus pataisos namų Apsaugos ir priežiūros skyriaus vyresniajam prižiūrėtojui A. Macedulskui panaikino leidimą dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „Slaptai“.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų – pagrindinės funkcijos yra kontrolės ar priežiūros vykdymas.

Kalėjų departamentas prižiūri ir kontroliuoja pavaldžias jam įstaigas, o pavaldžios įstaigos kontroliuoja įkalintus asmenis. Vienas iš saugiklių šioje srityje yra pasižadėjimų reglamentavimas, nemažą vaidmenį atlieka darbuotojų supažindinimas su baudžiamąja ir administracine atsakomybe. Tobulinant priežiūros ir kontrolės funkcijas ir jų reglamentavimą, Kontrolės ir priežiūros funkcijos pavestos, vadovaujantis Kalėjų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatais, patvirtintais teisingumo ministro 2012 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 1R-58, procedūros ir vykdymo formos numatytos Kalėjų departamentui prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos pavaldžių įstaigų ir valstybės įmonių veiklos stebėsenos ir kontrolės tvarkos apraše, patvirtintame Kalėjų departamento direktoriaus 2016 m. gegužės 10 d. įsakymu Nr. V-167. Vadovaujantis Kalėjų departamento direktoriaus 2014 m. birželio 16 d. įsakymu Nr. V-237 „Dėl supažindinimo dėl atsakomybės už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir teisės pažeidimus lapo formos patvirtinimo“ Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės pareigūnai ir darbuotojai pasirašytinai supažindinti dėl atsakomybės už korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas ir teisės pažeidimus.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų – atskirų valstybės tarnautojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka bei atsakomybė nėra išsamiai reglamentuoti.

Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės priimti teisės aktai užtikrina aiškų atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų pavaldumą ir atskaitingumą, kuris aiškiai atsispindi Kalėjų departamento administracijos struktūroje ir pavaldumo scheme, Kalėjų departamentui pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės administracijos struktūrose ir pavaldumo scheme, atskaitingumas įtvirtintas struktūrinių padalinių nuostatuose ir pareigybių aprašymuose.

Atskirų valstybės tarnautojų ir darbuotojų uždaviniai ir funkcijos yra apibrėžti ir yra pakankami įstaigos uždaviniams ir funkcijoms įgyvendinti.

Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje yra patvirtinti teisės aktai, reglamentuojantys atskirų valstybės tarnautojų ar darbuotojų uždavinius, funkcijas, darbo ir sprendimų priėmimo tvarką, principus, kriterijus, terminus ir atsakomybę.

Valstybės tarnautojų tarnybinė veikla vertinama vadovaujantis Tarnybos Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos statutu ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymu. Kalėjimų departamente veikia statutinių valstybės tarnautojų ir karjeros valstybės tarnautojų vertinimo komisijos. Analogiškos komisijos sudarytos pavaldžiose įstaigose. Valstybės tarnautojų tarnybinė veikla vertinama kiekvienais metais.

Pataisos pareigūnų tarnybos organizavimo taisyklėse ir Pataisos pareigūnų tarnybinės veiklos vertinimo komisijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2015 m. vasario 27 d. Nr. 1R-59, nustatyta tarnybinės veiklos vertinimo procedūra.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų – veikla yra susijusi su leidimu, nuolaidų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu.

Kai kuriais atvejais motyvuotus siūlymus, išvadas ir rekomendacijas dėl teisių suteikimo ar apribojimo priima Kalėjimų departamento Centrinė specialioji ekspertų komisija, patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2012 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. V-234 (Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. gruodžio 3 d. įsakymo Nr. V-470 redakcija), Kandidatų į lygtinio paleidimo iš pataisos įstaigos komisijų narių atrankos komisija, patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. liepos 9 d. įsakymu Nr. V-76, Valstybės tarnautojų prašymų leisti dirbti kitą darbą pagal darbo sutartį ir su tuo susijusios informacijos nagrinėjimo komisija, patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. V-469, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos bei šiam departamentui pavaldžių įstaigų pareigūnų prašymų pratęsti tarnybą nagrinėjimo komisija, patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. gruodžio 2 d. įsakymu Nr. V-471, Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir šiam departamentui pavaldžių įstaigų organizacinės – etatinės komisijos ir jos nuostatai, patvirtinti Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. kovo 26 d. įsakymu Nr. V-137 (Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. gruodžio 23 d. įsakymo Nr. V-492 redakcija), Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos karjeros valstybės tarnautojų ir pakaitinių valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisija, patvirtinta Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. sausio 27 d. įsakymu Nr. V-23. Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų specialiosios ekspertų komisijos, atestacijos komisijos, kvalifikacijos vertinimo komisijos, drausminės komisijos ir pan. Sprendimai, susiję su materialine ar kitokia interesanto nauda priimami remiantis kolegialių komisijų (darbo grupių) motyvuotomis išvadomis (organizacinės – etatinė komisija, Kalėjimų departamento ūkinės ir finansinės veiklos taryba prie departamento direktoriaus ir kt.).

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų – daugiausia priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo.

Vertinant Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės veiklą šiuo aspektu, reikia pažymėti, kad Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės darbuotojų veikla yra, kai priimami sprendimai, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, griežtai reglamentuota. Įstatymai ir kiti teisės norminiai aktai Kalėjimų departamentui ir jam pavaldžioms įstaigoms bei valstybės įmonei suteikia teisę priimti norminius teisės aktus, t. y. teisės aktus neapibrėžtam asmenų ratui. Šių teisės aktų priėmimo detalizuojanti procedūra nustatyta Teisingumo ministro 2012 m. vasario 28 d. įsakymu Nr. 1R-58 patvirtintuose Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos nuostatuose: 8 punktas – „Kalėjimų departamentas, siekdamas jam nustatytą veiklos tikslų, atlieka šias funkcijas: [...]; 8.18. pagal kompetenciją rengia ir tvirtina Lietuvos Respublikos įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir ministrų įsakymams įgyvendinti reikalingus teisės aktus, Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų veiklą reglamentuojančius tvarkos aprašus ir normatyvus, kontroliuoja, kaip jei vykdomi; 8.19. teikia teisingumo ministrui siūlymus dėl teisinio reguliavimo, susijusio su bausmių vykdymu ir probacija, tobulinimo; [...].“ 17 punktas – „Kalėjimų departamento direktorius: [...]; 17.3. pagal kompetenciją užtikrina, kad Kalėjimų departamente būtų laikomasi įstatymų ir kitų teisės aktų; [...].“ Sprendimų,

susijusių su įstaigos turto naudojimu, kuriems nereikia kitos valstybės ar savivaldybės įstaigos patvirtinimo, priėmimo procedūros nustatytos Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos finansų kontrolės taisyklėse (Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. V-496), paskelbtas Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos asmenų, atsakingų už finansų kontrolę, sąrašas (Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. lapkričio 19 d. įsakymas Nr. V-443). Viešųjų pirkimų procedūros reglamentuotos Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos Viešųjų pirkimų komisijos darbo reglamentas (Kalėjimų departamento direktoriaus 2009 m. gruodžio 7 d. įsakymas Nr. V-320; pakeitimas: 2011 m. gegužės 27 d. įsakymas Nr. V-162), Kalėjimų departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos supaprastintų viešųjų pirkimų taisyklės, patvirtintos Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. sausio 29 d. įsakymu V-42 (Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. vasario 12 d. įsakymo Nr. V-48 redakcija).

Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų darbo reglamentuose nustatytas apibrėžtas asmenų ratas, kuris gali priimti sprendimus.

Kalėjimų departamento ūkinės ir finansinės veiklos taryba prie Kalėjimų departamento direktoriaus ir jos darbo reglamentas (Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-297) – svarsto ir teikia pasiūlymus dėl Kalėjimų departamento ir jam pavaldžių įstaigų biudžeto asignavimų planavimo ir valstybės turto efektyvaus naudojimo, jos funkcija yra patariamoji.

Pažymėtina, kad sprendimai dažniausiai yra priimami kolegialiai: sudarytų komisijų ar darbo grupių, kas mažina korupcijos pasireiškimo sprendimų priėmimo tikimybę.

Kalėjimų departamente už teisės aktų, susijusių su turto ir finansų kontrole, vykdymo kontrolę atsakingais paskirti Kalėjimų departamento direktoriaus pavaduotojai, nustatytos procedūros ir atsakingi už jų vykdymą struktūriniai padaliniai ar asmenys (pareigos). Pavaldžiose įstaigose už teisės aktų, susijusių su turto ir finansų kontrole, vykdymo kontrolę taip pat paskirti įgalioti asmenys (dažniausiai vadovo pavaduotojai), nustatytos procedūros ir atsakingi už jų vykdymą struktūriniai padaliniai ar asmenys (pareigos).

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų - naudojama valstybės ir tarnybos paslaptį sudaranti informacija.

Nors Kalėjimų departamente ir jam pavaldžiose įstaigose naudojama valstybės paslaptį sudaranti informacija, tačiau visi asmenys (apibrėžtas asmenų ratas dėl atliekamų uždavinių ir funkcijų), dirbantys su šia informacija, buvo patikrinti dėl patikimumo Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo nustatyta tvarka. Ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo užfiksuota teisės pažeidimų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga ir jos tvarkymu.

Kalėjimų departamente, Vilniaus pataisos namuose, Alytaus pataisos namuose, Kybartų pataisos namuose, Panevėžio pataisos namuose, Laisvės atėmimo vietų ligoninėje, Šiaulių tardymo izoliatoriuje, Lukiškių tardymo izoliatoriuje – kalėjime, Kauno tardymo izoliatoriuje, Mokymo centre, Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių, Panevėžio apygardų probacijos tarnybose ir pavaldžiuose skyriuose bei valstybės įmonėje „Mūsų amatai“ ataskaitiniu laikotarpiu nebuvo užfiksuota teisės pažeidimų, susijusių su įslaptintos informacijos apsauga ir jos tvarkymu.

Kauno nepilnamečių tardymo izoliatoriuje – pataisos namuose 2015 m. lapkričio 17 d. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas atliko patikrinimą dėl teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos apsaugą, reikalavimų įgyvendinimą bei pateikė išvadą Nr. 18-12445. Atsižvelgus į išvadą, Specialioji ekspertų komisija 2015 m. gruodžio 7 d. posėdyje (protokolo Nr. 24-4903) paskyrė atsakingus asmenis už pastebėtų trūkumų šalinimą bei nustatė terminus. Informacija apie trūkumų pašalinimą pateikta Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentui kartu su patvirtinančių dokumentų kopijomis. Kalėjimų departamentas 2015 m. 21-28 d. atliko įstaigos veiklos kompleksinį patikrinimą. Pažymyje Nr. LV-3763 tarp kitų rekomendacijų pateiktos ir dėl teisės aktų, reglamentuojančių įslaptintos informacijos administravimo, apsaugos ir kontrolės atnaujinimo ar naujų parengimo, taip pat kai kurių procedūrų vykdymo. Vadovaujantis Kalėjimų departamento pažyma, įstaigos direktorius 2015 m. gruodžio 10 d. patvirtino Kauno nepilnamečių tardymo izoliatoriaus – pataisos namų kompleksinio patikrinimo pažymyje nurodytų pasiūlymų įgyvendinimo priemonių planą Nr. 24-4927. 2016 m. kovo 21 d. kompleksinio patikrinimo ataskaitoje nurodytų rekomendacijų įgyvendinimo ataskaita Nr. 24-1091 pateikta Kalėjimų departamentui.

Marijampolės pataisos namuose atliktas tikslinis patikrinimas, vykdant Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. gegužės 16 d. įsakymą Nr. V-174 „Dėl Marijampolės pataisos namų veiklos tikslinio patikrinimo“. Patikrinus įslaptintą informaciją, nustatyta, kad daroma sisteminių pasikartojančių įslaptintų dokumentų rengimo ir įforminimo klaidų (Lietuvos Respublikos įslaptintos informacijos administravimo taisyklių 11-12 punktuose keliami reikalavimai). Trūkumai pašalinti nedelsiant. Šiuo metu įslaptintų dokumentų rengimas ir įforminimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.

Pravieniškųjų pataisos namuose – atvirojoje kolonijoje atliktas 2015-12-01 Kauno apygardos prokuratūros Organizuotų nusikaltimų ir korupcijos tyrimo skyriuje pradėtas ikiteisminis tyrimas Nr. 03-2-00881-15 pagal Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 297 str. 1 d. ir 228 str. 2 d. dėl to, kad įstaigoje vykdamas kriminalinę žvalgybą, buvo gauta duomenų, jog Virginija Kriaučiūnienė, dirbanti įstaigos Administracijos reikalų skyriaus vyresniąja raštvede, turėdama leidimą dirbti ir susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „SLAPTAI“ ir būdama atsakinga už įslaptintų dokumentų išsiuntimą, galimai piktnaudžiauja tarnybine padėtimi, siekdama turtinės ar kitokios asmeninės naudos atskleidžia informaciją, sudarančią tarnybos paslaptį, kurią ji sužinojo dėl savo darbo, kitam asmeniui, kuris neturi teisės dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija.

2016-06-27 Kaišiadorių rajono apylinkės teismo baudžiamuoju įsakymu Virginija Kriaučiūnienė pripažinta kalta padariusi nusikalstamą veiką, numatytą Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 297 str. 1 d. ir jai paskirta galutinė 25 MGL (941,50 Eur) bauda, vadovaujantis LR BK 64¹ str. – galutinė bausmė 16 MGL (627,67 Eur) bauda.

Ikiteisminio tyrimo metu, 2016-01-25 atliekant sankcionuotą kratą Virginijos Kriaučiūnienės darbo vietoje - Administracijos reikalų skyriaus raštinės patalpose buvo nustatyti įslaptintos informacijos naudojimo, jos saugojimo tvarkos pažeidimai, dėl to įstaigoje buvo atliktas tarnybinis tyrimas dėl Administracijos reikalų skyriaus viršininko Virginijaus Zabarausko, viršininko pavaduotojos Vitos Česienės ir buvusios vyresniosios raštvedės Virginijos Kriaučiūnienės galimo netinkamo pareigų atlikimo (2016-02-25 tarnybinio tyrimo išvada Nr. 36-7). Tyrimo metu konstatuota, jog Virginija Kriaučiūnienė, 2016-01-25 būdama Administracijos reikalų skyriaus vyresniąja raštvede ir atsakinga už įslaptintos dokumentacijos administravimą, 2016-01-25 apie 17.20 val., Pravieniškųjų pataisos namų-atvirosios kolonijos Administracijos reikalų skyriaus kabinete Nr. 26 - V. Kriaučiūnienės darbo vietoje, Kriminalinės žvalgybos skyriaus pareigūnams atliekant kratą pagal 2016-01-25 Kauno apylinkės teismo nutartį, netinkamai vykdė savo pareigas administruojant įslaptintą dokumentaciją bei su ja susijusią informaciją, nes atliktos kratos metu buvo rasti ne saugojimui skirtose vietose (ant stalo, stalo stalčiuose) dokumentai, sudarantys tarnybos paslaptį su slaptumo žyma – RIBOTO NAUDOJIMO, taip pat rasti neužrakinti ir neužantspauduoti seifai, kuriuose laikomi dokumentai su slaptumo žyma – RIBOTO NAUDOJIMO. V. Kriaučiūnienei drausminė nuobauda neskirta, nes ji atleista iš darbo. Tyrimo metu taip pat konstatuota, kad Virginijus Zabarauskas, 2016-01-25 atlikdamas Administracijos reikalų skyriaus viršininko pareigas - paskirtas vadovauti skyriui bei organizuoti skyriui pavestų uždavinių ir funkcijų vykdymą, nepakankamai kontroliavo įslaptintų dokumentų apskaitą, tvarkymą, saugojimą ir naudojimą įstaigoje, t. y. neužtikrino tinkamo įstaigos įslaptintų dokumentų valdymo (administravimo), jam skirta tarnybinė nuobauda - pastaba. Direktoriaus pavaduotojui Arvydui Stankevičiui, nurodyta užtikrinti tinkamą įslaptintos dokumentacijos bei su ja susijusios informacijos administravimą pavaldžiuose skyriuose.

Vienas iš saugiklių šioje srityje yra sudaryta Centrinė specialioji ekspertų komisija, nemažą vaidmenį atlieka patikrinimai dėl įslaptintos informacijos administravimo nuostatų užtikrinimo, vykdomi netikėtų ir tikslių patikrinimų metu. Tobulinant veiklos, susijusios su įslaptintos informacijos disponavimu, kontrolę, Kalėjimų departamento direktoriaus 2015 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-215 patvirtintos „Įslaptintos informacijos administravimo kai kurių procedūrų atlikimo Kalėjimų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose taisyklės“. Siekiant užtikrinti įslaptintos informacijos apsaugą ir jos tvarkymą, Kalėjimų departamento direktoriaus 2016 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-134 „Dėl įslaptintų dokumentų ir įslaptintų laikmenų saugojimo vietų nustatymo“, nustatytos įslaptintų dokumentų saugojimo vietos Kalėjimų departamente ir įpareigoti Kalėjimų departamentui pavaldžių įstaigų vadovai nustatyti jų vadovaujamose įstaigose disponuojamų įslaptintų dokumentų saugojimų vietas.

Dėl korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo pagal kriterijų - anksčiau atlikus korupcijos rizikos analizę, buvo nustatyta veiklos trūkumų.

Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka korupcijos rizikos analizės Kalėjų departamente analizuojamu laikotarpiu nėra atlikusi, todėl pagal šį kriterijų Kalėjų departamento veikla nevertinta.

Išvados:

Išanalizavus Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje klausimyną ir vadovaujantis Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkoje nurodytais kriterijais nustatyta, kad analizuojamu laikotarpiu didesnė korupcijos pasireiškimo tikimybė egzistuoja šiose Kalėjų departamento ir jam pavaldžių įstaigų bei valstybės įmonės veiklos srityse:

- veikloje, susijusioje su kontrolės ir priežiūros vykdymu (Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 6.2 kriterijus);

- veikloje, susijusioje su leidimų, lengvatų ir kitokių papildomų teisių suteikimu ar apribojimu (Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 6.4 kriterijus);

- veikloje, susijusioje su įslaptintos informacijos disponavimu (Korupcijos rizikos analizės atlikimo tvarkos 6.6 kriterijus).

Taip pat nustatyta, kad Vilniaus pataisos namuose, Pravieniškių pataisos namuose – atvirojoje kolonijoje, Kauno tardymo izoliatoriuje, Marijampolės pataisos namuose ir Alytaus pataisos namuose buvo užfiksuotos korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos ar kito tapataus pobūdžio, tačiau mažiau pavojingo teisės pažeidimo faktai.

PRIDEDAMA. 2016-09-13 Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo Kalėjų departamente prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos ir jam pavaldžiose įstaigose bei valstybės įmonėje klausimynas Nr. LV-3340, 35 lapai.

Direktorė

Živilė Mikėnaitė